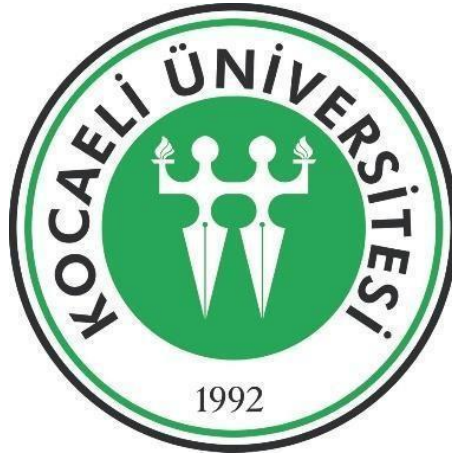

KÜTÜPHANE ÜYE VE KİTAP KAYIT UYGULAMASI

BUSINESS REQUIREMENTS DOCUMENT
(DISCOVERY)

Öğretim Görevlisi
Dr. Pınar Onay Durdu

Öğrenciler
Duygu ÖZEL (180201029)
Gizem AKBULUT (180201049)
Ümmühan TEPEBAŞ (180201088)
Samet Kerim KILIÇ (180201024)
Hilal ÖZKAN (180201017)

KÜKK Business RequirementsDocument (BRD)/Discovery

Proje numarası: 2022

Proje önceliği: Yüksek

Hedef tarih: 20/05/2022

Onaylayan:

İsim, departman

Tarih

İsim, departman

Tarih

Hazırlayanlar

Duygu ÖZEL

Gizem AKBULUT

Ümmühan TEPEBAŞ

Samet Kerim KILIÇ

Hilal ÖZKAN

Nisan 2022

İsim, departman

Tarih

Dosya ismi: Nesneye Yönelik Analiz ve Tasarım

Versiyon numarası: 0.2 (ikincil taslak)

İÇİNDEKİLER

Versiyon kontrolü	3
Düzeltilme geçmişi	3
Dokümanın RACI çizelgesi	4
RACI Çizelgesi	4
RACI çizelgede kullanılan kodlar	4
İdari Özet	5
Genel bakış	5
Arka plan	5
Amaçlar	6
Gereksinimler	6
Önerilen Strateji	6
Sonraki adımlar	6
Kısıtlar	7
Risk Analizi	8
Teknolojik riskler	8
Yetenek riskleri	8
Siyasal riskler	8
İş riskleri	8
Gereksinim riskleri	8
Diğer riskler	9
İş durumları	10
Zaman Çizelgesi	11
İş kullanım durumları	12
İş kullanım durum diyagramları	13
İş kullanım durum açıklamaları	13
Aktörler	14
Çalışanlar	14
İş Aktörleri	14
Diğer Sistemler	15
Rol Haritası	15
Kullanıcı gereksinimleri	
Sistem Kullanım Durumu Paketleri Diyagramı	16

Sistem Kullanım Durumları Diyagramı	17
Sistem Kullanım Durumları Açıklaması	18
Aktivite Diyagramı	19
Durum-Makinesi Diyagramı	20
İşlevsel Olmayan Gereksinimler	20
İş Kuralları	20
Durum Gereksinimleri	21
Test durumu	21
Etkisiz durumu	21
Yapısal Model	22
Davranış Analizi	23
Kullanım Durumu Açıklama Şablonu	23
Yapısal Analiz	27
Uygulamaya Giriş Composition	28
Kitap Okuyan Kişi Composition	28
Ödeme Composition	28
Sorumluluk Composition	28
Yönetim Composition	28
Uygulama Planı	29
Gerçekleştirme Planı	29

Versiyon Kontrolü

Düzeltilme Geçmişi

Tablo 1: Versiyon Kontrolü Düzeltilme Geçmişi

Versiyon	Tarih	Yetki	Sorumluluk	Tanım
0.1	Nisan 14		Duygu ÖZEL Ümmühan TEPEBAŞ Samet Kerim KILIÇ	birincil taslak
0.2	Nisan 20		Gizem AKBULUT Hilal ÖZKAN	ikincil taslak

Dokümanın RACI Çizelgesi

RACI Çizelgesi

Her kişinin BRD ile bağlantısı *, R, A, S, C, I şeklinde belgelenmiştir. Aşağıda bulunan kodlar bu belgelerin anlamlarını ifade etmektedir.

RACI çizelgede kullanılan kodlar

*	Authorize (Yetki)	Bu kişi, belgedeki herhangi bir değişiklik için nihai imzalama yetkisine sahiptir.
R	Responsible (Sorumlu)	Bu kişi belgeyi oluşturmaktan sorumludur.
A	Accountable (Mesul)	Bu kişi belgenin doğruluğundan sorumludur (örneğin, proje yöneticisi).
S	Supports (Destek)	Bu kişi belgenin hazırlanmasında destekleyici hizmetler sağlar.
C	Consulted (Danışım)	Bu kişi girdi sağlar (görüşülen kişi vb.)
I	Informed (Haberdar)	Bu kişi herhangi bir değişiklikten haberdar edilmelidir.

Tablo 2: RACI Çizelgesi

İsim	Rolü	*	R	A	S	C	I
Duygu ÖZEL	Yönetici	X	X				X
Gizem AKBULUT	Muhasebe		X				
Samet Kerim KILIÇ	Front-End Yazılım Mühendisi		X				
Hilal ÖZKAN	Back-End Yazılım Mühendis		X			X	X
Ümmühan TEPEBAŞ	Sistem Tasarlayıcısı		X			X	

İdari Özet

Genel bakış

Bu proje de Kocaeli Üniversitesi kütüphanesinin kitap ve üye kayıt işlemlerini yapan bir uygulama yapılması planlanmaktadır.

Arka Plan

Bu proje KÜKK Grubu tarafından tasarlanmaktadır. Uygulamanın amacı, kütüphane üyelerinin ve çalışanlarının hizmetlerine daha sağlıklı ve kolayca bir şekilde ulaşmalarını sağlamaktır. Uygulamanın ana amacı, kütüphane hizmetinin dijital ortama aktarılmasıdır. Kütüphane kullanıcıları kitap almadan önce uygulamamıza üye olup aldığı ve verdiği kitaplar , ayrıca mevcut kitapların raf durumu hakkında bilgi edinebilir. Kütüphane kullanıcısı, istediği zamanda okumak istediği kitaplar hakkında önceden bilgi alabilir ve uygulamada mevcut olan e-kitapları indirip okuyabilir. Üyelerin, kendi bilgilerini uygulamada paylaşması Kişisel Verileri Koruma Kanununa uygun bir biçimde yapılacaktır. *Kütüphanecinin*, müşterilerle sürekli iletişim halinde olması gerekmektedir. Sadece kayıt işlemleri için uygulamaya erişimleri olacaktır. *Kurum* için avantajlar aşağıda belirtilmiştir:

- Kitap kayıtlarının ve kontrollerini sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi
- Daha çok kitaba erişim sağlanmaktadır.
- Kütüphane çalışanları için kolaylık sağlamaktadır.
- Kitap alımı kontrollü bir şekilde gerçekleşir.

Bu uygulama Kocaeli Üniversitesi Umuttepe yerleşkesi merkez kütüphanesi için kurumumuzun desteğiyle gerçekleştirilecektir.

KÜKK Türkiye genelinde bulunan farklı kütüphanelerde de kullanılması hedeflemektedir. KÜKK Grubu, yazılım mühendisleri – uygulamanın arka planıyla (sunucu, bilgi sistem, bilgi teknoloji) ilgilenen – tasarımcı – uygulamanın ulaşılabilirliği, güzel görünümü, işlevselliği, kullanıcı dostu bir ara yüzle ilgilenen – üyelerden oluşmaktadır. Bu üyeler, KVKK etîği ile hukuk öğelerine uygun olarak davranmak zorundadırlar.

Amaçlar

Bu proje kapsamında kütüphane üye ve kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir. Bu işlemleri gerçekleştirmek için bir mobil uygulama tasarlanacaktır. Böylelikle Web’de gerçekleşen işlemler , mobil uygulama ile daha kolay ve ulaşılabilir şekilde gerçekleştirilecektir. Ayrıca kütüphanede manuel olarak gerçekleştirilen üyelik işlemleri de dijital hale getirilecektir.

Gereksinimler

Bu proje daha önce manuel ve Web sitesi olarak yürütülen takip etme ve kütüphane üyelerinin üyelik işlemlerini dijital ortamda gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. Bu uygulama gerçekleştirilebilmesi için üyeler ve kitapların bilgilerinin tutulacağı Database ve sunucuya ihtiyaç vardır. Uygulama kullanıma sunulmadan önce dijital ürünlerin (e-kitap,dergi,makale) mobil uygulamada kullanılabilecek hale getirilmesi gerekir.

Önerilen Strateji

Tekrarlı adımlar uygulanacaktır: İlk olarak iş analistleri bu proje için gereken durumları incelenecektir. Kodlama ve tasarım kısmı yapım aşamasında tekrarlı olarak yapılacaktır. Yapım aşamasında ilk tekrarlama olarak sunucunun kurulması ve bu sunucuya üye ve kitap bilgilerinin yazılma işlemi yapılacaktır. İkinci tekrarlama ise üyelerin ve kitapların kayıt işlemlerinin gerçekleştiği arayüz ekranı tasarlanacaktır.

Sonraki Adımlar

- **Aksiyon:** Sistem tasarlayıcısına ve yazılım mühendisine bildirmek
- **Sorumluluk:** Ümmühan TEPEBAŞ
- **Beklenen tarih:** Bu dokümanın kabulünden 15 gün sonra

Kapsam

Kapsama Dahil

Bu uygulama kapsamında üyeler kütüphaneye gelmeden kayıt olabileceklerdir. Kitaplar uygulama sayesinde kayıt edilecekler ve üyeler tarafından kitap bilgileri , raf bilgisi ve mevcut olup olmama durumları kontrol edilebilecektir. Üyeler e-kitaplara erişim sağlayıp, indirip okuyabileceklerdir. Kütüphane çalışanları kitap alma ve verme işlemlerini, gecikme bedeli olarak fiyatlandırma işlemi gerçekleştirebilecekler. Üyeler aldığı kitabın geri götürülme tarihini ve gecikme bedeli işlemlerini kontrol edebilecektir. Yeni alınan kitaplar sisteme kayıt edilebilecektir.

Kapsam Dışı

Üyenin ödünç aldığı kitap bilgileri sadece kütüphane çalışanları tarafından görüntülenebilecektir. İndirilen e-kitaplar yalnızca indiren kişinin mobil uygulamasına kaydedilir, dışarıya paylaşılması engellenir. Uygulama da ödünç olarak verilen kitapların gecikmesi ile ilgili kullanıcıya bir uyarı yoktur. Kullanıcı aldığı kitabın geri verme süresini kişisel takibi ile öğrenebilir. Nihai kararlar alındığında uygulamaya ilgili güncellemeler getirilecektir ve yeni sürüm yayınlanacaktır.

Kısıtlar

- **Zamansal kısıtlar:** Uygulama yapımının 6 aylık süre zarfında biteceği varsayılmaktadır
- **Donanım kısıtları:** 10000 TL' yi aşmayacak şekilde bir bilgi sistemi kurulması beklenir.
- **Yazılım kısıtları:** Yüklenebilecek e-kitap boyutunun sınırı 1Gb olmak üzere sınırlandırılır.
 - Sunucu çökme sorunları 5 saniyeyi geçmemelidir.
- **Arayüz kısıtları:** Üyelerin kişisel bilgileri diğer kullanıcılar tarafından görüntülenemez.

Önerilen Değişikliklerin Etkisi

Aşağıdaki tablo, projeden etkilenebilecek uçtan uca iş süreçlerini listelenmektedir. Her süreç, bir iş kullanım örneği olarak tanımlanır. Tablo, sürecin yeni olup olmadığını (mevcut bir süreçte yapılan güncellenmenin aksine), paydaşın sürecin ne yapmasını istediğini ve sürecin şu anda ne yaptığını belgeler. İstenen ve mevcut işlevsellik arasındaki fark, projenin kapsamını tanımlar. Her bir iş kullanım senaryosu paydaşlarla bağlantılıdır ve önceliklendirilir. Önceliklendirme, proje yöneticisinin projeyi planlamasına yardımcı olur. Planlanan adımların tam zamanında ve eksiksiz bir şekilde yerine getirilmesini sağlar.

Risk Analizi

Teknolojik Riskler

Kullanılan veri tabanı beklenen sürede istenileni gerçekleştiriyor ve sunucu çöküyor.

- **Olasılık:** Orta
- **Risk Ortaya Çıkarsa Etki:** Yüksek
- **Hafifletici Aksiyon:** Beklenen kullanıcı sayısı ile başa çıkabilecek alan satın alın.
- **Koşullu Eylem:** Daha hızlı cevap veren bir bulut servisi kullanın.

Yetenek Riskleri

TBD.

Siyasal Riskler

TBD.

İş Riskleri

Daha önceki proje aşamalarındaki gecikme ve projenin belirlenen tarihte teslim edilmemesi.

- **Olasılık:** Orta
- **Risk Ortaya Çıkarsa Etki:** Yüksek
- **Hafifletici Aksiyon:** Zamanlama yöntemleri ve iş kırılım yapısını kullanarak proje planının mümkün olduğunca doğru olmasını sağlayın. Zaman aksamasını erken belirlemek için İzleme Gantt ve Taban Çizgisini kullanın.
- **Koşullu Eylem:** Masrafları karşılamak için sigortayı ve yedek olarak alternatif tedarikçiyi düşünün.

Gereksinim Riskleri

Üye gereksinimlerinin değişmesiyle yeni tasarıma ihtiyaç duyulması Örneğin üyelerin yaş ortalamasının değişmesi gibi.

- **Olasılık:** Orta
- **Risk Ortaya Çıkarsa Etki:** Yüksek
- **Hafifletici Aksiyon:** Oluşturulan yeni sistemde daha önce tecrübeli bir arayüz tasarımcısı işe alın.
- **Koşullu Eylem:** Yeni tasarım için bir kullanım kılavuzu oluşturun.

Diğer Riskler

Proje amacı ve ihtiyacı iyi tanımlanmamıştır.

- **Olasılık:** Orta
- **Risk Ortaya Çıkarsa Etki:** Yüksek
- **Hafifletici Aksiyon:** Henüz sağlanmadıysa bir iş incelemesi tamamlayın ve amacın Proje Sözleşmesinin iyi tanımlandığından emin olun.
- **Koşullu Eylem:** İş senaryosu, net çıktılarla yeniden yazılır ve onay için Proje Kuruluna sunulur.

Çözülmemiş proje sorunları zamanında iletilmez ise risk oluşturur.

- **Olasılık:** Düşük
- **Risk Ortaya Çıkarsa Etki:** Orta
- **Hafifletici Aksiyon:** Düzenli proje ekibi toplantıları yapın ve çatışmalara dikkat edin. Potansiyel çatışma alanları için proje planını ve paydaş katılım planını gözden geçirin.
- **Koşullu Eylem:** Farkına vardığında derhal proje kuruluna iletin ve çatışmayı çözmek için proje sponsorundan yardım alın.

Mevcut e-kitaplar uygun formata getirilemez ise risk oluşur.

- **Olasılık:** Düşük
- **Risk Ortaya Çıkarsa Etki:** Orta
- **Hafifletici Aksiyon:** E-kitapların uygun formata getirilmesi için bir program yazılması.
- **Koşullu Eylem:** Kitaplar uygun formata getirilemez ise bunu otomatik hale getirmeye çalışın.

İş Durumları

BRD' nin bu bölümü, proje için iş mantığını açıklamaktadır. Bu aşama taslak halindedir ve proje ilerledikçe revize edilecektir.

Şirket Kârı:

- İlk yatırım: 800.000 TL
- Proje teslimatı sonrası aylık yatırım: 140.000 TL
- Donanım: Ofiste bulunan sistem ve bilgisayarlar kullanılacaktır.
- Depolama: Kullanıcı verileri bulut sisteminde

tutulacaktır. Aylık maliyet:

- Personel Maaşları: Muhasebeci 7000 TL, İnsan Kaynakları Müdürü 6000 TL, Yazılım Mühendisi 10000 TL, Sistem Tasarımcısı 10000 TL, Müdür 20.000TL
- Bulut Sistemi Maliyeti: 4000 TL
- Güvenlik Duvarı Maliyeti: 3000 TL
- Kurulum Maliyetleri: 5000
- Sunucu Kurulum Maliyeti: 50.000 TL

Toplam Yapım Maliyeti: $(6 * 60.000 \text{ TL}) + 55.000 \text{ TL} = 415.000 \text{ TL}$

(Aylık Maliyet) (Kurulum Maliyetleri)

Not: Uygulamanın yapımının 6 aylık süre zarfında biteceği varsayılmaktadır.

Uygulamanın yapımından elde edilecek kâr beklentisi: $800.000 - 415.000 = 385.000 \text{ TL}$

Uygulamanın bakımından elde edilecek aylık kâr beklentisi: $140.000 - 60.000 = 80.000 \text{ TL}$

Müşteri kârı:

- İlk yatırım maliyeti: 800.000 TL
- Aylık bakım giderleri: 140.000 TL

Aylık kâr beklentisi: Mevcut personel sayısı uygulama sayesinde yarıya düşürüldü.

$$6.500 * 25(\text{personel sayısı}) = 162.500 \text{ TL}$$

Yatırım getirisi: $(162.500 \text{ TL} - 140.000 \text{ TL}) / 800.000 \text{ TL} = \%2.8125$

(aylık gelir) - (aylık maliyet) / (ilk yatırım)

Geri ödeme süresi: $800.000 \text{ TL} / (162.500 \text{ TL} - 140.000 \text{ TL}) = 35,5 \text{ ay}$

(ilk yatırım) / (aylık gelir) - (aylık maliyet)

Mobil uygulamanın kullanılması gerekli personel sayısını azalatacağından dolayı kâr beklenmektedir.

Zaman Çizelgesi

Bu aşamada yalnızca tahmini bir taslak gösterilebilir.

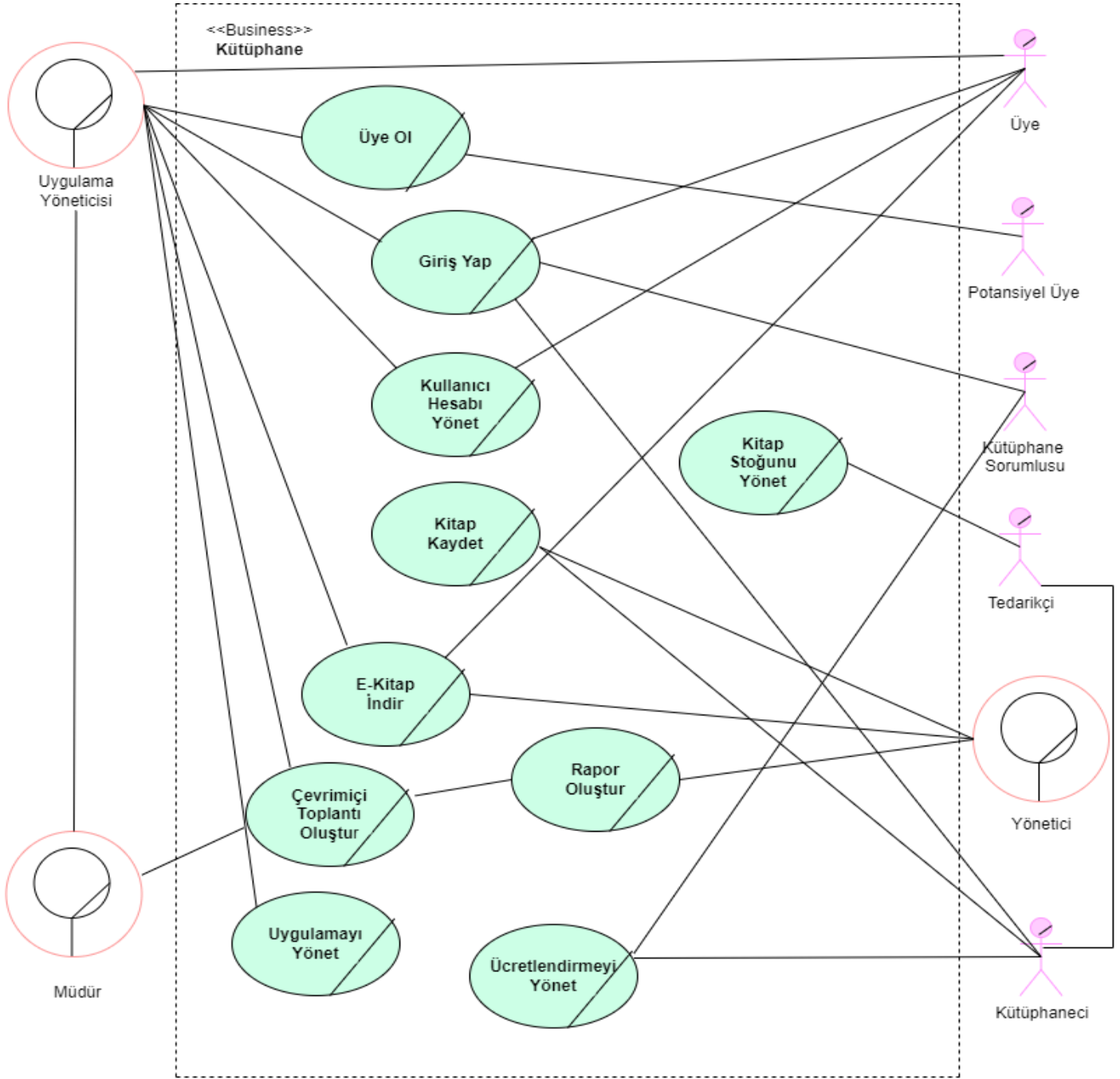
- **Keşif aşaması:** Proje onaylandıktan sonraki 20 gün içerisinde keşif aşamasına geçilecektir.
- **Yapım aşaması:** Proje onaylandıktan 1.5 ay sonra yapım aşamasına başlanacaktır. Keşif aşamasında belirlenen gereksinimler doğrulanır, gereksinimlere bağlı olarak testler planlanır ve yazılım modülünün testleri kullanılabilir hale gelir.
- **Doğrulama aşaması:** Projeye başladıktan 5 ay sonra yapılacak olan, fonksiyonel olmayan gereksinimlerin de dahil edildiği son test aşamasıdır.
- **Bitiş aşaması:** Proje onaylandıktan 6 ay sonra bitiş aşamasına geçilir, uygulama bitiriş aşamasından 2 ay sonra kullanıcıya sunulur.

Tablo 3: Zaman Çizelgesi

İş Kullanım Durumu	Yeni Mi?	İstenilen İşlevsellik	Şu anki İşlevsellik (Değişiklik olursa)	Paydaşlar / Sistemler	Öncelik
Çevrimiçi Üye Kayıt	Hayır	Üyelerin kütüphaneye gelmeden online olarak kayıt işlemi gerçekleştirmesi	Üyeler kütüphaneye gelerek de kütüphaneci tarafından uygulamaya kayıt edilebilir	Üyeler, Kütüphaneci ve diğer kütüphane çalışanları	Orta
Kitap Kayıt	Hayır	Kütüphane sorumlusunun online olarak kitap kaydı yapabilmesi	Kütüphane sorumlusu Web sayfasından kayıt edebilir.	Kütüphaneci ve diğer kütüphane çalışanları	Orta
E-kitap, makale, dergi dokümanlarının dijitalleştirilmesi	Evet	E-kitaplar üyeler tarafından indirilip yalnızca kendi uygulamaların da kullanılabilir	E-kitaplar Web üzerinden indirildiğinde kullanıcının cihazında bulunabilir	Üyeler	Yüksek
Ödünç alma takibi ve gecikme bedeli	Evet	Üye aldığı kitapları ne zaman vereceğini ve gecikme bedelini görüntüleyebilir	-	Üyeler	Orta

İş Kullanım Durumları

BRD' nin bu bölümü, projeden etkilenen uçtan uca iş süreçlerinin iş akışındaki değişiklikleri açıklamaktadır.

Şekil 1: İş Kullanım Durumları Diyagramı

İş Kullanım Durum Diyagramları

Bu alt bölümünde, “İş kullanım durum örnekleri” gösterilmektedir. Her bir iş sürecindeki paydaş katılımını tanımlamaktadır.

İş Kullanım Durum Açıklamaları

Bu bölüm, her bir iş kullanım örneği için aktörler ve işletme arasındaki etkileşimi açıklamaktadır.

Uygulama yöneticisi, uygulamanın genel gidişatından sorumludur. Bir sorun yaşandığında Müdür ile görüşmelidir.

Potansiyel Üye İlgili eğitim kurumunda bulunan, uygulamayı kullanabilecek, uygulamaya giriş yaparak üye olabilmektedir. Kütüphanedeki kitapları görerek kitap alımı ve e-kitap indirme işlemi yapabilmektedir.

Üye kütüphane üyesi olabilir, uygulamaya giriş yaparak hesabını yönetebilir ve e-kitap,dergi, makale okuyabilir, indirebilir. Üye, hesabını yönetme ya da indirme-görüntüleme ile ilgili bir sorun yaşandığında uygulama yöneticisinden yardım isteyebilmektedir.

Kütüphaneci ve Kütüphane Sorumlusu aktörünü oluşturmaktadır. Kütüphaneci kitap kaydedebilir, üyelerin üyelik ve ücretlendirmesini düzenlenebilir. Kitaplarla ilgili herhangi bir sorun yaşandığında tedarikçi ile görüşebilir.

Yönetici Kütüphane aktifken yönetmektedir. Yönetici, durum hakkında rapor hazırlar, sisteme yeni kitap girişi yapar. Herhangi bir sorun yaşandığında uygulama yöneticisi ve müdür ile çevrimiçi toplantı oluşturarak görüşmelidir.

Tedarikçi, Kitap stoğunu yönetir. Kitaplarla ilgili sorun yaşandığında kütüphane sorumlusu ile görüşür.

Müdür, Çevrimiçi toplantı oluşturur ve yönetir. Bir sorun yaşandığında uygulama yöneticisi ile görüşür.

Aktörler

Çalışanlar

"Aktörler" bölümünün bu alt bölümü, iş kullanım durumlarını gerçekleştirirken işletme içinde hareket eden paydaşları açıklamaktadır.

Tablo 4: Çalışan Aktörler ve Projeye Etkileri

Bölüm/Pozisyon	Projeye Olan Genel Etkisi
Yönetici	Kütüphane aktifken yönetmektedir. Yönetici, durum hakkında rapor hazırlar, sisteme yeni kitap girişi yapar.
Uygulama Yöneticisi	Bilişim sistemleri kullanarak uygulamayı geliştirir ve bakımını yapar.
Müdür	Çevrimiçi toplantı oluşturur ve yönetir.

İş Aktörleri

"Aktörler" bölümünün bu alt bölümü, işletme ile etkileşimde bulunan müşteriler ve ortaklar gibi harici tarafları açıklamaktadır.

Tablo 5: İş Aktörleri ve Projeye Etkileri

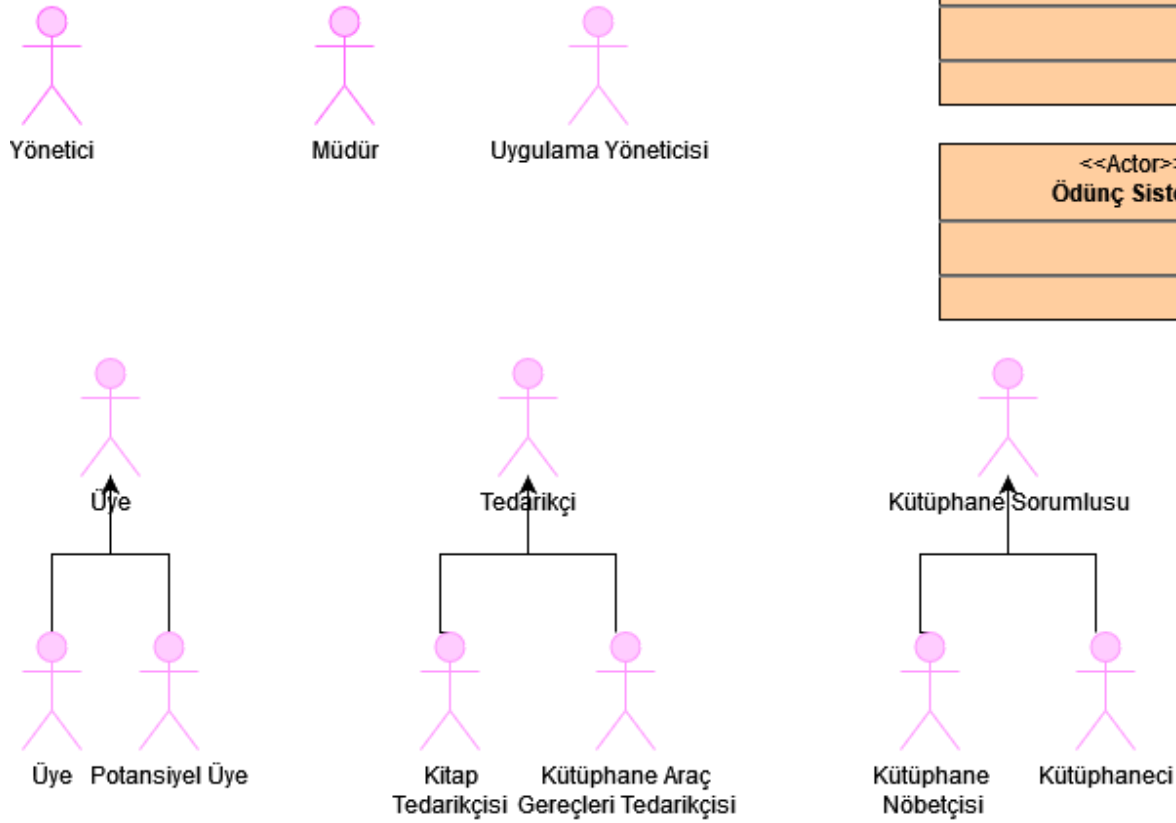
Bölüm/Pozisyon	Projeye Olan Genel Etkisi
Üye	Kütüphane üyesi olabilir, uygulamaya giriş yaparak hesabını yönetebilir.
Potansiyel Üye	İlgili eğitim kurumunda bulunan, uygulamayı kullanabilecek kişi
Kütüphane Sorumlusu	Kütüphaneci kitap kaydedebilir, üyelerin üyelik ve ücretlendirmesini düzenlenebilir
Tedarikçi	Kitap stoğunu yönetir
Kütüphaneci	Kütüphane işleyişini yönetir.

Diğer Sistemler

Tablo 6: Diğer Sistemler ve Projeye Etkileri

Bölüm/Pozisyon	Projeye Olan Genel Etkisi
Bilgi Sistemi	Kullanıcı bilgileri ve kitap bilgileri içeren sistemdir. Üyelik işlemleri yapmakla yükümlüdür.
Ödünç Sistemi	Kullanıcı kitabı ödünç aldıktan sonra takip edilen sistemdir.

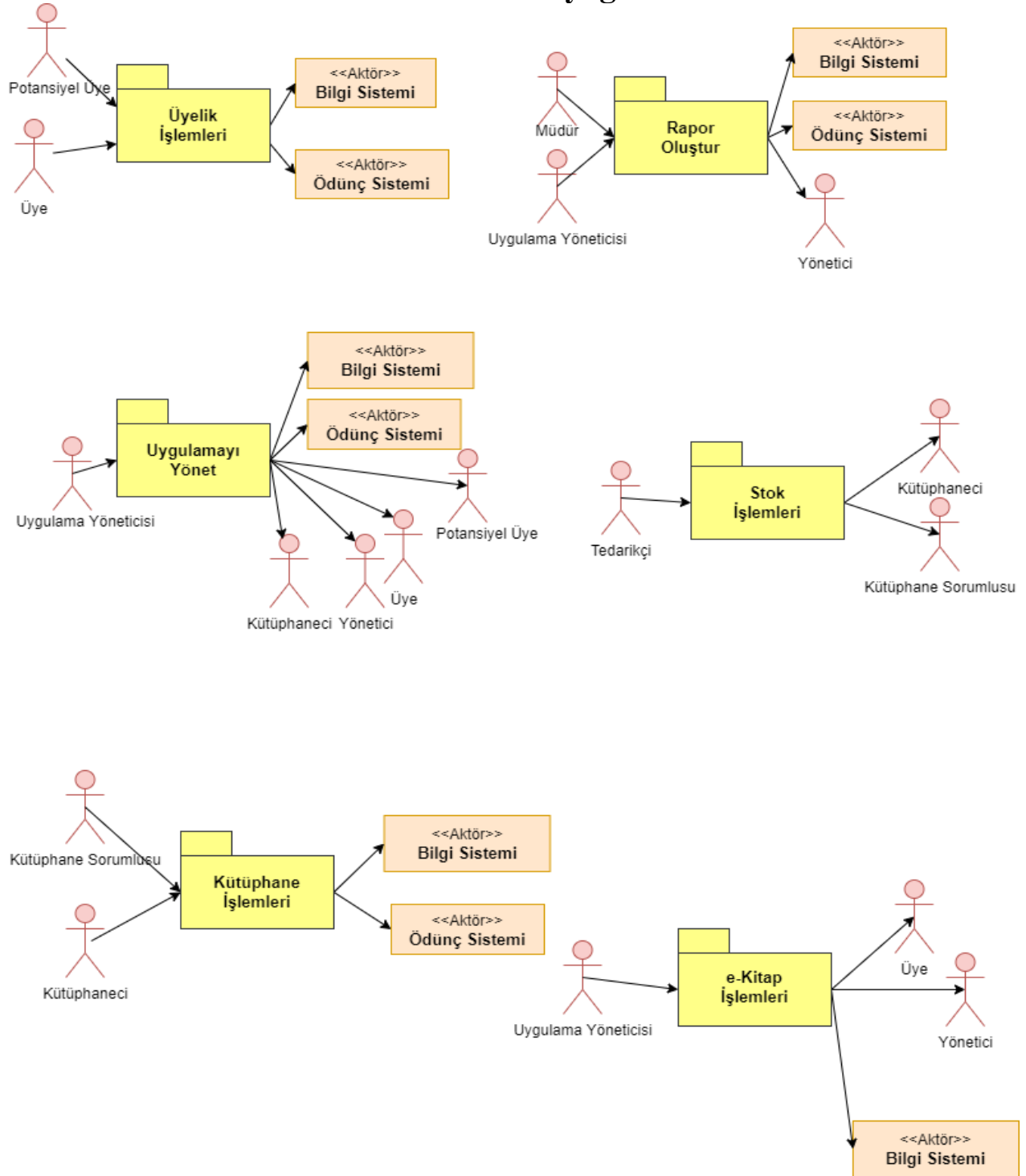
Rol Haritası

Şekil 2: Rol Haritası Diyagramı

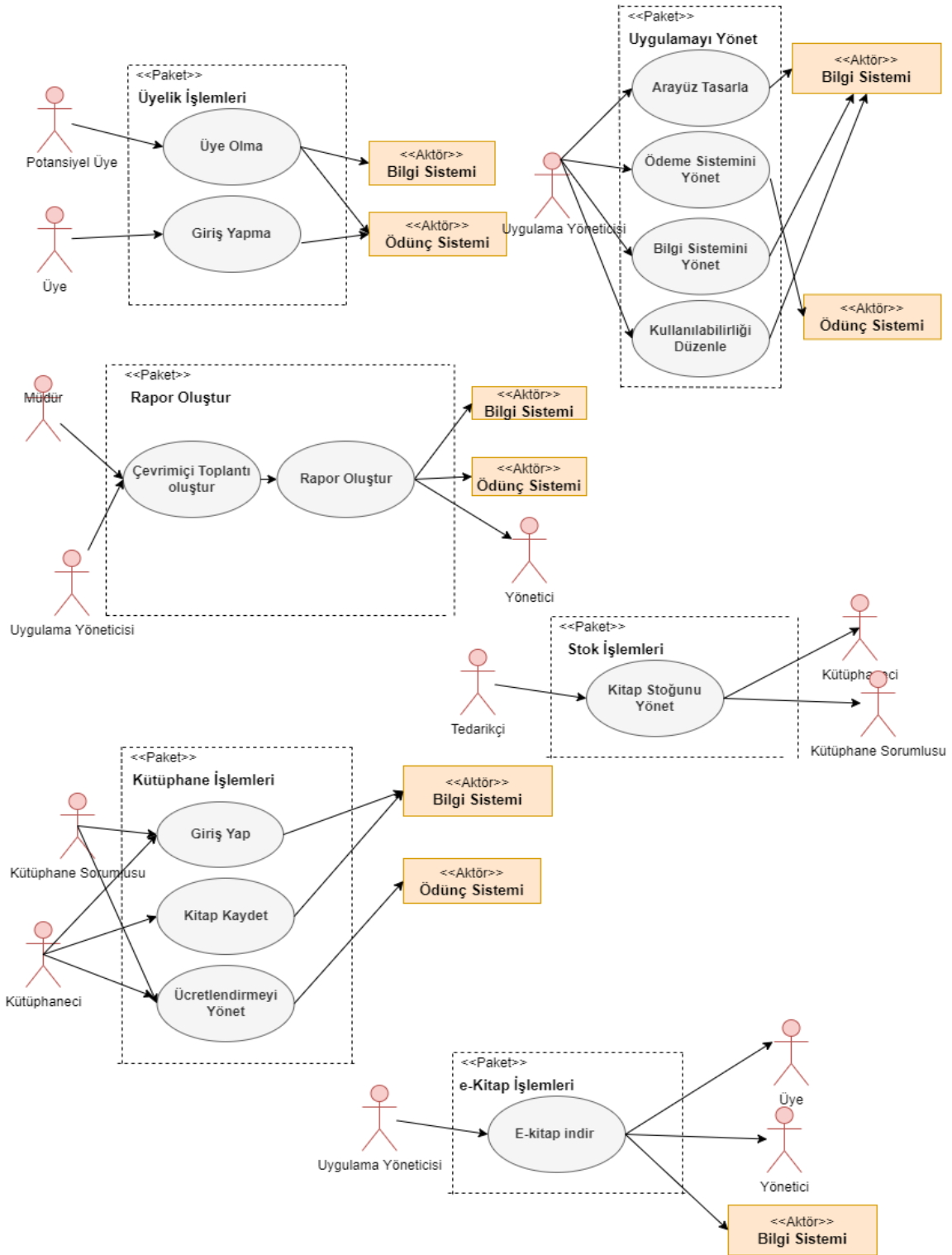
Kullanıcı gereksinimleri

Sistem Kullanım Durumu Paketleri Diyagramı

Şekil 3: Sistem Kullanım Durumu Paketleri Diyagramı

Sistem Kullanım Durumları Diyagramı

Şekil 4: Sistem Kullanım Durumları Diyagramı

Sistem Kullanım Durumları Açıklaması

Potansiyel üye uygulamaya kayıt olarak kütüphaneye üye olabilir. Üye olduktan sonra uygulamaya giriş yapabilir. Bu durumu yapabilmesi için *Bilgi* ve *Ödünç* Sistemine ihtiyacı vardır.

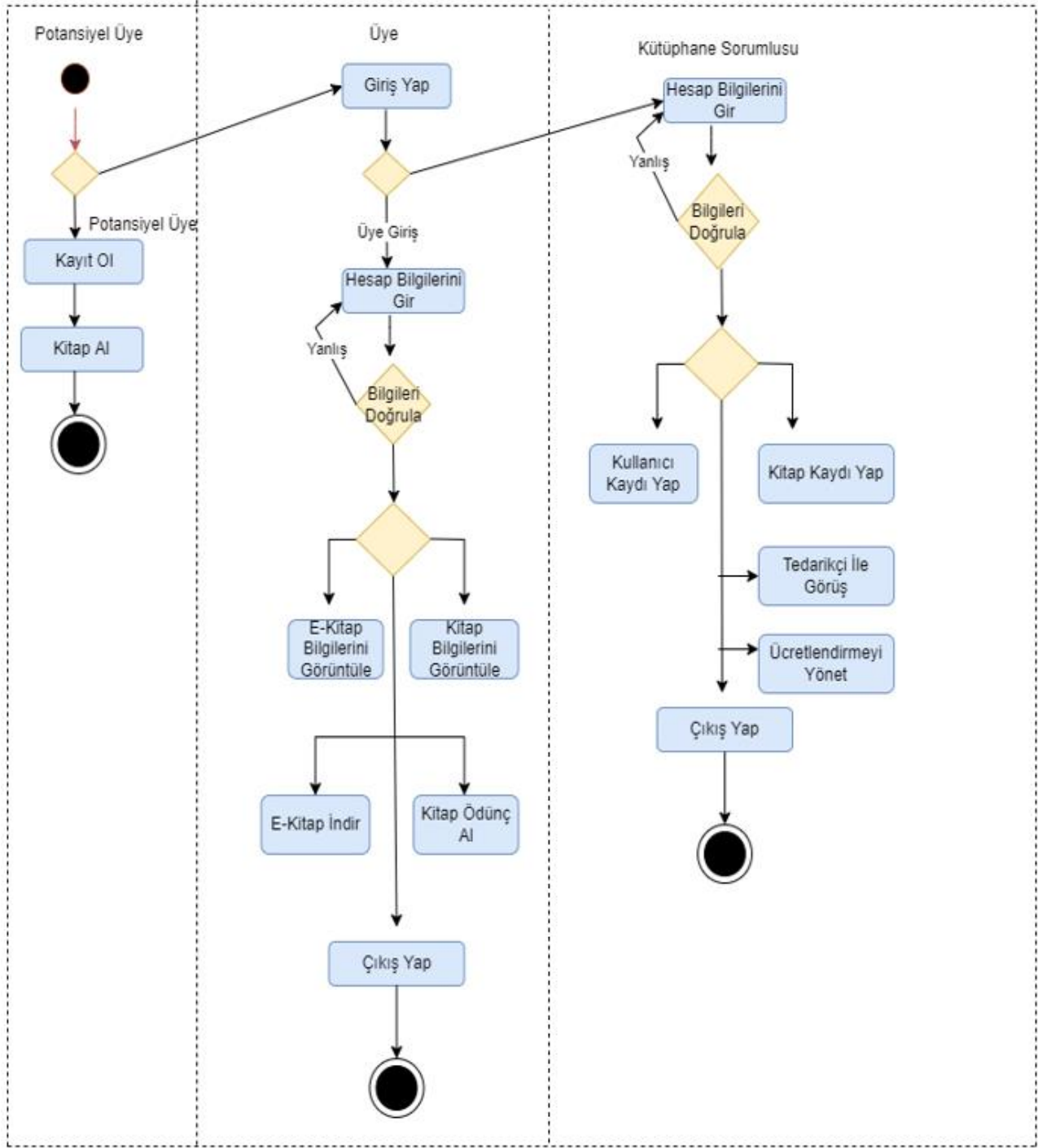
Kütüphane sorumlusu kütüphaneyi yöneterek kitaplar da veya raflar da bir sorun yaşandığında kitap tedarikçisini haberdar etmelidir. **Kitap tedarikçisi** kütüphanede bir kitap azalınca veya bitince rapor oluşturarak eksik kitapları bildirmelidir. Kitap tedariki yanında herhangi bir kitaplık veya kütüphane araç gereci ihtiyacı bulunduğunda kütüphane araç gereci tedarikçisine bildirilmelidir. Tüm durumlar *Müdür*’e ve *Yönetici*’ye bildirmelidir. Her bir işlem için kitap ödünç alma ve bilgilendirme *Ödünç* ve *Bilgi Sistemi*’nden yapılmalıdır.

Kütüphaneci , mobil uygulamayı kullanarak üye olmak isteyen potansiyel üyeleri uygulamaya kayıt edebilir. Üye olan kişilerin aldığı kitapları da mobil uygulama üzerinden kayıt edebilir. Üye olan kullanıcılar mobil uygulamayı kullanarak merak ettiği kitapları inceleyebilir.

Uygulama yöneticisi, uygulamanın işlevselliğini, bilgi sistemini, arayüzünü ve ödünç sistemini yönetir. Bunu yapabilmesi için *Bilgi* ve *Ödünç Sistemine* ihtiyacı vardır. Üyelerin e-kitap, makale ve dergilere erişebilir olması gerekmektedir. Ancak erişilen kitapların üyeler tarafından dışarıya dağıtılması uygulama ile engellenir. İade edilmesi gereken kitapların gecikme ücretlerini üye kontrol ediyor olmalıdır. Aynı zaman da iade aldığı kitabın ne zaman geri verileceği bilgisine de erişimi olmalıdır.

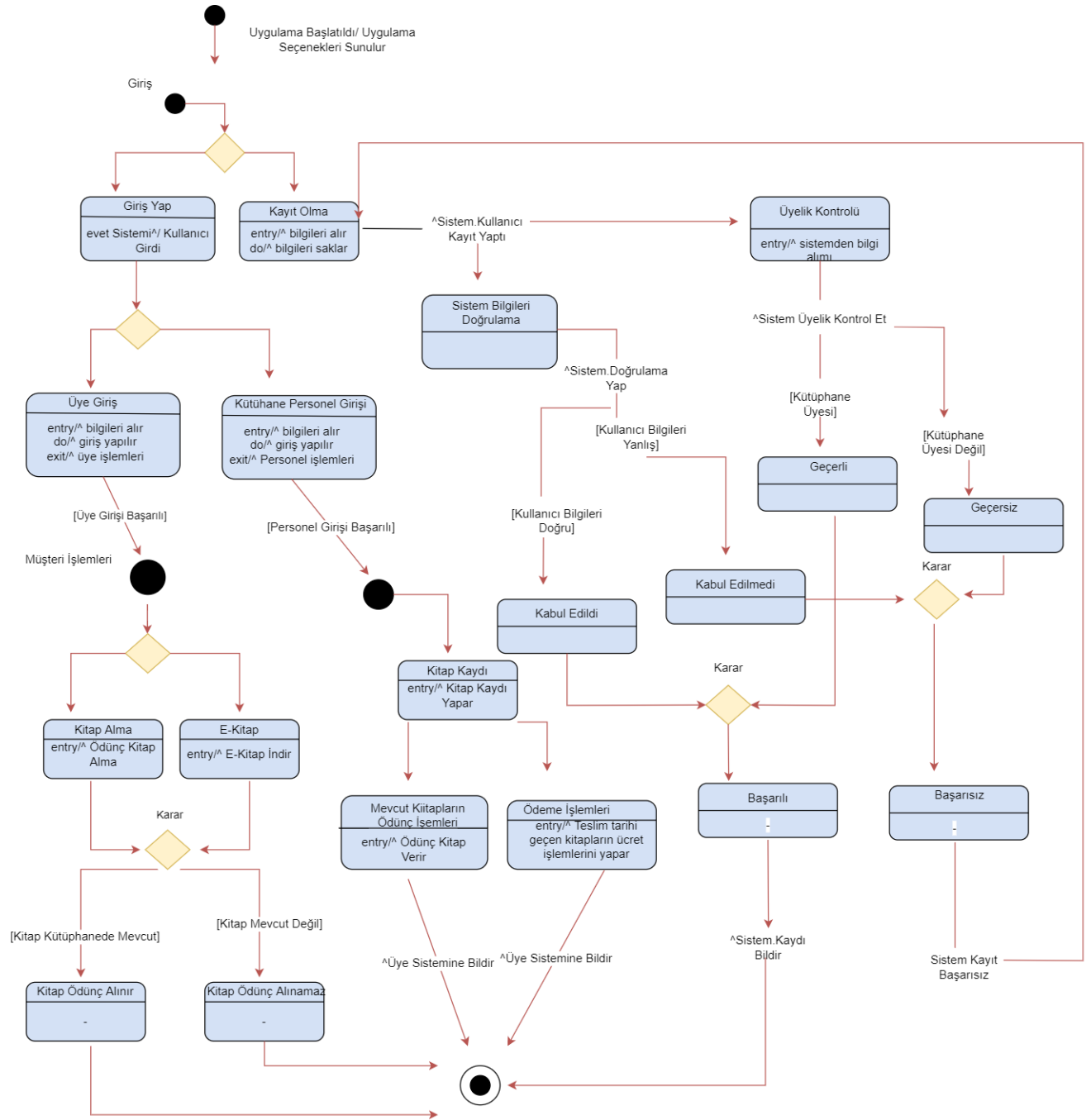
Aktivite Diyagramı

Uygulama ile etkileşim aşağıdaki aktivite diyagramında gösterilmiştir:

Şekil 5: Aktivite Diyagramı

Durum-Makinesi Diyagramı

İşlevsel Olmayan Gereksinimler

Çevik yaklaşımı gereği, işlevsel olmayan gereksinimler gelen geri bildirimlere göre belirlenecektir.

İş Kuralları

Üye bir sorun yaşadığında kütüphane sorumlusu ile iletişime geçilecektir. Kütüphane sorumlusu, sorunu yöneticilere bildirip yöneticiler sorunun giderilmesi için uygun değişiklikler yapacaktır.

Durum Gereksinimleri

Bir üye adayının üye olabilmesi için bir kredi kartına sahip olması gerekir. Bunun sebebi kitabı teslim tarihinde geri iade etmediği zaman ücretlendirme yapılacaktır ve bu kredi kartından ödeme alınacaktır.

Kütüphane sorumlusunun giriş yapabilmesi için veritabanına kayıtlı olması gerekir. E-kitapları yüklemede sistemin izin verdiği boyut kadar yüklemeler yapabilmelidir.

Kredi kartı ile ödeme yapılırken, üyenin kredi kartının geçerli olup olmadığına bakılmalıdır. Visa, Mastercard, Troy dışında kredi kartları kabul edilmeyecektir.

Kimlik bilgileri doğrulaması için kullanıcının uygun bir TC kimlik numarası girmesi gerekmektedir. Bu bilgi sadece doğrulama amaçlı olup girdikten sonra uygulamada kaydedilmeyecektir.

Test durumu

Proje ilk olarak kütüphane personeli ve yöneticiler tarafından test edilecektir. Çevik yaklaşımı gereği, her gelen feedback üzerinde tekrar geliştirme yapılacaktır.

Veritabanı için gerekli SQL injection testleri yapılacaktır.

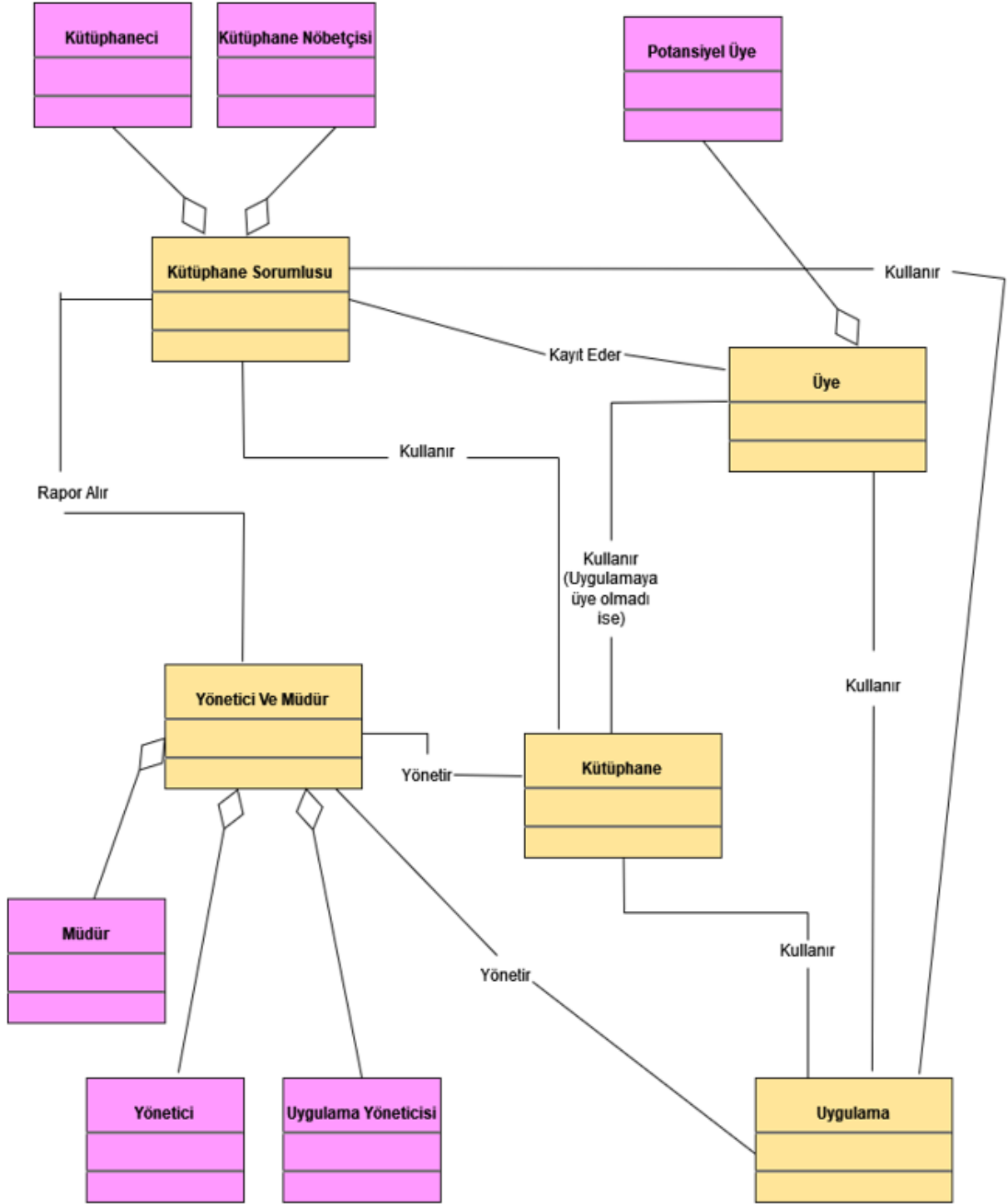
Uygulama ilk önce belli sayıda kullanıcılara sunulacaktır. Herhangi bir sorunla karşılaşıldığında tekrar geliştirme yapılacaktır.

Çevik yaklaşımı gereği, test durumları gelen feedback'lere göre belirlenecektir.

Etkisiz durumu

Çevik yaklaşımı gereği, etkisiz durumlar gelen geri bildirimlere göre belirlenecektir.

Yapısal Model

Şekil 6: Yapısal Model

Davranış Analizi

Kullanım Durumu Açıklama Şablonu

1. Kullanım Durumu: Uygulama

Perspektif: Sistem Kullanım Durumu

Tip: Genelleştirilmiş Kullanım Durumu

1.1 Kısa Açıklama: Uygulama kullanım durumu açıklama şablonu, uygulamaya kayıt olmamış potansiyel üyelerin ve üyelerin temel, alternatif ve istisna akışlarını içermektedir.

1.2 İş Amacı ve Yararları: Bu proje kapsamında kütüphane üye ve kayıt işlemleri gerçekleştirilecektir. Bu işlemleri gerçekleştirmek için bir mobil uygulama tasarlanacaktır. Böylelikle Web’de gerçekleşen işlemler, mobil uygulama ile daha kolay ve ulaşılabilir şekilde gerçekleştirilecektir. Ayrıca kütüphanede manuel olarak gerçekleştirilen üyelik işlemleri de dijital hale getirilecektir.

1.3 Aktörler

1.3.1 Birincil Aktörler: Kütüphane üyeleri

1.3.2 İkincil Aktörler: Kütüphane sorumlusu

1.3.3 Sahne Dışı Paydaşlar: T.B.D

1.4 Öncelik Kuralları

1.4.1 Tetikleyiciler: Uygulama giriş ekranında “kayıt ol” butonuna tıklanması

1.4.2 Ön Koşullar: Kocaeli Üniversitesi öğrencisi olması.

1.5 Sonlandırma

1.5.1 Başarı Durumunda Sonlandırma: Potansiyel üye uygulamaya başarılı bir şekilde kayıt olursa kullanıcı bilgileriyle giriş yapabilir, rolüne göre uygulamayı kullanabilir.

1.5.2 Başarısız Durumda Sonlandırma: Potansiyel üye uygulamaya kayıt olamıyor ise ilgili hatayı kütüphane sorumlusuna bildirebilir. Sorun sistem kaynaklı ise uygulama sorumlusuna bildirilir. Sistem kaynaklı değilse bir süre sonra tekrar kayıt olması istenir.

1.6 Uzatma Adımları: T.B.D

1.7 Öncelik: Yüksek

1.8 Durum:

Kullanım durumu kısaca tamamlandı: 09/05/202

Temel, alternatif ve istisna akışları tamamlandı: 10/05/2022

Tüm akışlar tamamlandı: 12/05/2022

1.9 Beklenen Uygulama Tarihi: T.B.D

1.10 Gerçek Uygulama Tarihi: T.B.D

2. Olay Akışı

Temel Akış:

2.1 Potansiyel üye uygulamaya kullanıcı bilgilerini girerek üye olur.

2.2 Üye kaydı tamamlanır.

2.3 Üye giriş yapar.

2.4 Sistem üye rolüne özgü ekrana gönderir.

2.5 Üye kitap & e-kitap ve hesap bilgilerini görüntüler.

2.6 Üye rolüne göre işlem yapar.

2.7 Üye adım üçten altıya kadar olanları oturum sonuna kadar tekrar eder.

2.8 Üye çıkış yapar.

Alternatif Akış:

2.1.a Üye yanlış kullanıcı bilgileri ile giriş yaptı:

.1 Sistem tekrar hesap bilgilerini girmesini ister.

.2 Üye başarılı olarak giriş yapar.

2.1.b Üye, uygulama işlemleri:

.1 Sistem, üyeye kitap kayıt ve e-kitap bilgisini gösterir.

.2 Üye e-kitap indirir.

.3 Üye kaydını incelediği kitabı ödünç alır.

.4 Kitap mevcut değil ise kitap ödünç alınamaz.

2.1.c Kütüphane Sorumlusu ise:

. *1 Kütüphane personel girişinden giriş yapar.

. *2 Kitap kaydı yapar.

.1 Ödünç kitap verip, üye sistemine bildirir.

.2 Teslim tarihi geçen kitapların ücretlendirme işlemlerini yapar.

.3 Üye sistemine bildirir.

2.1.d Tedarikçi ise:

. *1 Kitap stoğunu yönetir.

. *2 Kütüphaneci ve kütüphane sorumlusuna gerekli bilgileri ilet.

2.1.e Yönetici ise:

. *1 Kitap kaydeder, e-kitap indirir, rapor oluşturur.

2.1.f Müdür ise:

. *1 Çevrimiçi toplantı oluşturur.

2.1.g Uygulama yönetici ise:

. *1 Ödeme ve bilgi sistemini yönetir.

. *2 Arayüz tasarlar ve kullanılabilirliği düzenler.

İstisna Akışı:

2.1.a Kitap stoğunun güncellenmemesi:

.1 Kütüphane sorumlusu tedarikçiye bilgi verir.

2.1.a Potansiyel üyenin üye olamaması ve üyenin giriş yapamaması:

.1 Kütüphane sorumlusu uygulama yöneticisine bildirir..

3. Diğer İlişkili Belgeler

3.1 Potansiyel Kullanıcı Kaydı Karar Tablosu

		1	2	3	4
K O Ş U L	Kütüphane uygulaması Üyesi Mi? (<u>E</u> vet/ <u>H</u> ayır)	E	E	H	H
	Kayıt formu tamamlandı mı? (<u>E</u> vet/ <u>H</u> ayır)	E	H	E	H
K A R A R	Onaylandı	X			
	Onaylanmadı		X	X	X

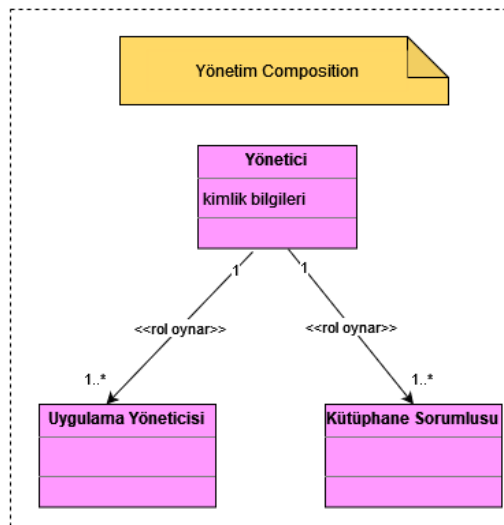
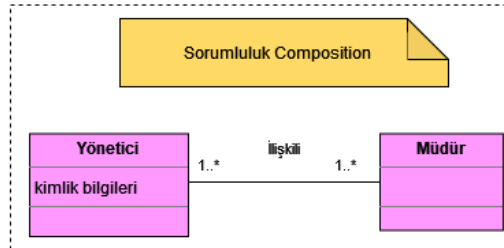
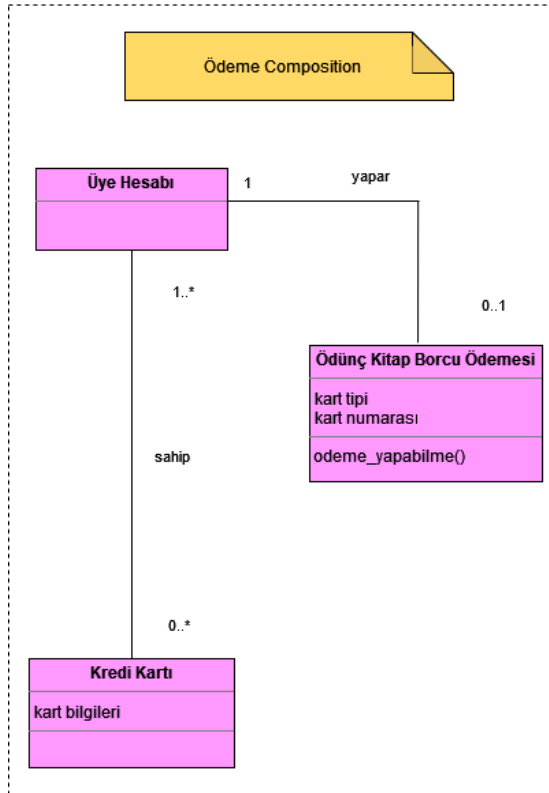
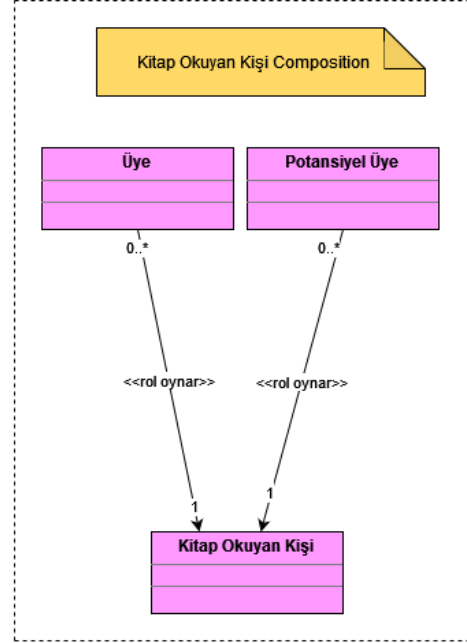
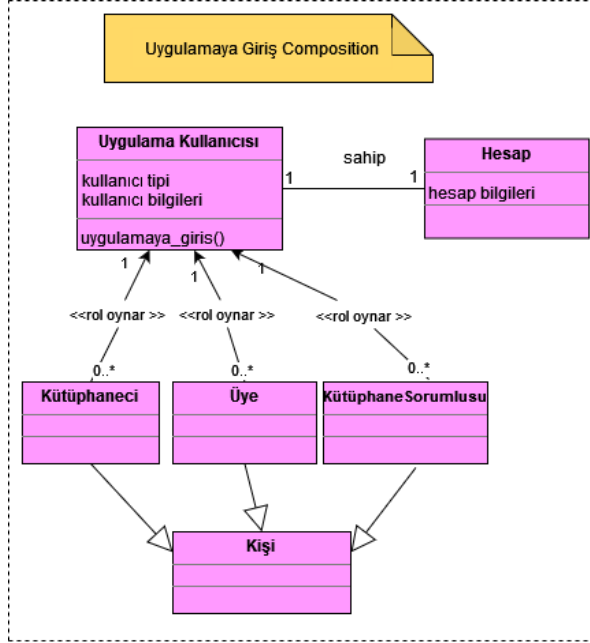
3.2 Kitap alımı / e-kitap indirme Karar Tablosu

		1	2	3	4
K O Ş U L	İstenen kitap mevcut mu? (<u>E</u> vet/ <u>H</u> ayır)	E	E	H	H
	Üyenin ödeme sisteminde borç var mı? (<u>E</u> vet/ <u>H</u> ayır)	E	H	E	H
K A R A R	Seçilebilir				X
	Seçilemez	X		X	

3.3 Kütüphane Sorumlusu Kitap bilgisi güncelleme Karar Tablosu

		1	2	3	4
K O Ş U L	Kitap stoğu yeterli mi (<u>E</u> vet/ <u>H</u> ayır)	E	E	H	H
	İlgili e-kitap talep edilmiş mi? (<u>E</u> vet/ <u>H</u> ayır)	E	H	E	H
K A R A R	Tedarikçi ile iletişime geçildi mi?	X	X	X	

Yapısal Analiz

Uygulamaya Giriş Composition

Uygulama kullanıcısı bir tane hesaba sahiptir ve hesap nesnesi hesap bilgilerini içerir. Bu bilgiler, ad, soyad, doğum yılı vb. dir. Uygulamaya_giris() fonksiyonu sayesinde kullanıcılar uygulamaya giriş yaparlar. Kütüphaneci, üye ve kütüphane sorumlusu uygulama kullanıcısıdır ve her birinin bir tane hesabı tanımlıdır. Kütüphaneci, üye ve kütüphane sorumlusu sıfır ve daha fazla olabilir. Fakat her kişi birer uygulama kullanıcısı olarak kabul edilir.

Kitap Okuyan Kişi Composition

Kitap okuyan kişi üye olabilir ya da potansiyel üye olabilir. Potansiyel üye henüz kütüphaneye fiziksel veya mobil uygulama üzerinden kayıt olmamış kişidir.

Ödeme Composition

Üye olan kişiler kitaplarını gününde getirmediğinde her geçen gün için belirli bir miktar hesaplarında borç oluşur. Oluşan borcu ödemek için ödeme_yapabilme() fonksiyonundan yararlanırlar. Ödeme yapabilmek için kartlarının tipini ve bilgilerini uygulamaya kaydedebilirler veya borçlarını ödeyecekleri zaman bu bilgiler ile borçlarını ödeyebilirler.

Borç oluşabilmesi için kişinin en az bir tane üye hesabına sahip olması gerekmektedir. Birden fazla kredi kartı bilgisi uygulama da kayıtlı olabilir. Bu sayede istediği kartı ile ödeme yapar. Uygulamaya kart bilgilerini kayıt etmek istemiyorlarsa borç ödeme sırasında kart bilgileri ile sistemden borçlarını ödeyebilirler.

Sorumluluk Composition

Yönetici ve müdür birbiri ile ilişkilidir, birbirlerine rapor verirler. En az bir tane yönetici ve müdür olmak zorundadır.

Yönetim Composition

Yönetim kısmında uygulama ve kütüphane yöneticisi olarak iki farklı yönetim şekli vardır. Uygulama yöneticisi, uygulamanın idari işlerinden sorumludur. Kütüphane yöneticisi yani sorumlusu da kütüphanenin idari işlerinden sorumludurlar. Her ikisi de yönetim de rol oynarlar.

Uygulama Planı

TBD.

Gerçekleştirme Planı

Proje bir kütüphane tarafından kabul edildiği takdirde gerçekleştirme aşamasına geçilecektir.

Gerçekleştirme aşaması aşağıdaki adımlardan oluşacaktır:

1. Uygulamanın tüm sistemlerde çalışabilmesi için Flutter programlama dili kullanılacaktır.
2. Uygulamada bir kullanıcının giriş yapabilmesi için veritabanı kurulacaktır.
3. Veritabanı olarak SQL yaklaşımı kullanılacaktır.
4. Veritabanına kütüphaneci ve kütüphane sorumlusu bilgileri eklenecektir.
5. Veritabanı tabloları uygun bir biçimde veri tekrarı olmadan hazırlanacaktır.
6. Uygulama, birkaç ekrandan oluşacağı için her ekran için uygun ve kullanıcı dostu bir arayüz tasarlanacaktır.
7. Testler yapılacaktır.
8. Testler yapıldıktan sonra, kütüphanecilere ve yöneticilere sunulacaktır.
9. Kütüphanecilerden ve yöneticilerden gelen feedback'e göre değişiklikler yapılacaktır.
10. Tekrar test yapılacaktır.
11. Kütüphaneciler ve yöneticilerden sonra kullanıcıların test sürümüne erişimi sağlanacaktır.
12. Test sürümünden gelen feedback'lere göre tekrar geliştirme yapılacaktır.
13. Kütüphanenin isteklerine göre tekrar geliştirme yapılacaktır.
14. Üyelerin isteklerine göre tekrar geliştirme yapılacaktır.
15. Uygulama Google Play Store ve iOS AppStore'a yüklenerek herkese erişime açık olacaktır.